

СХВАЛЕНО:

на засіданні педагогічної ради
Новоолександрівської ЗОШ-дитсадка
I-III ступенів
Протокол від 15.06.2021 року №7

Голова педради

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ від 15.06.2021 р. № 24-А
в.о. директора школи

О.М.Швиденко

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Новоолександрівської загальноосвітньої
школи-дитячого садка
I-III ступенів
Новоолександрівської сільської ради
на 2021 – 2022 навчальний рік**

2021 рік

Зміст

Розділ 1. Призначення школи та засіб його реалізації.....	3
Розділ 2. Опис "моделі" випускника школи.....	7
Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи.....	9
Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.....	10
4.1. Освітня програма закладу дошкільної освіти.....	10
4.2. Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня (1,2 класи).....	14
4.3. Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня (3,4 класи).....	20
4.4. Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня (5-9 класи).....	27
4.5. Освітня програма закладу загальної середньої освіти III ступеня (10,11 клас).....	34
Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.....	44
Розділ 6. Показники реалізації освітньої програми.....	45
Розділ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.....	51

Розділ 1

Призначення школи та засіб його реалізації

Кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія нашої школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками.

*«Якщо вчитель став другом дитини, якщо ця дружба осяяна благородним захопленням, поривом до чогось світлого, розумного, у серці дитини ніколи не з'явиться зло»
Василь Сухомлинський.*

Новоолександрівська школа-дитячий садок I-III ступенів працює на засадах «педагогіки партнерства».

Основні принципи цього підходу: спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками. Учні, батьки та вчителі, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними та зацікавленими односторонніми, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат. Школа має ініціювати нову, глибшу залученість родини до побудови освітньо-професійної траєкторії дитини.

Новоолександрівська загальноосвітня школа-дитячий садок I-III ступенів є комунальною власністю Новоолександрівської сільської ради Нововоронцовського району Херсонської області. Новоолександрівська ЗОШ-дитячий I-III ступенів - один з перших на Херсонщині закладів такого типу, створений у 1996 році. Заклад освіти розміщений у типовому двоповерховому приміщенні на 450 учнівських місць, побудованому в 1986 році. Загальна площа будівлі 3400 кв. метрів. Технічний та санітарно – гігієнічний стан будівлі та приміщень закладу освіти відповідає державним санітарним правилам та нормам. Здійснюється підвіз учнів та вчителів з прибережної зони (оздоровчий табір, та лісництво) автобусом «Мрія» (2012 року випуску) на 25 посадкових місць. Школа-дитячий садок має 20- річний досвід самостійної фінансової діяльності. У закладі навчається 119 учнів та 30 вихованців дитячого садка. Випускників 2021 року – 9. У новому 2021-2022 навчальному році у закладі буде навчатися 6 першокласників.

З метою покращення умов перебування дітей у закладі освіти, забезпечення енергозбереження за рахунок Новоолександрівської сільської ради здійснено енергозберігаючі заходи шляхом заміни старих вікон у класах, актовій залі (1962 року виробництва) на сучасні енергозберігаючі в кількості 80 одиниць. Оптимізовано опалювальну систему, перейдено на альтернативні види палива.

Першочерговим завданням закладу освіти є встановлення оптимального теплового режиму, який відповідатиме санітарному регламенту перебування здобувачів освіти в закладі. На сьогодні системи гарячого й холодного водопостачання, каналізації та опалення знаходяться в задовільному стані. За батьківські кошти та місцевий бюджет у закладі проведено ремонт коридорів дитячого садка, школи, спортивної зали, харчоблоку, їдальні

Новоолександрівська загальноосвітня школа-дитячий садок - це освітній заклад як модель Школи педагогіки партнерства з визначеними різнорівневими структурними підрозділами: дитячий садок, загальноосвітня школа (початкова – базова середня – старша профільна). Для дітей з особливими потребами створені умови для інклюзивної освіти.

У структурних підрозділах закладу здійснюється освітній процес відповідно:

1. Дитячий садок – програма дошкільної освіти «Дитина»;
2. Загальноосвітня школа – загальноосвітні програми трьох ступенів:
I ступінь – початкова загальна освіта – чотири роки,
II ступінь – основна загальна освіта – п'ять років,

III ступінь – середня (повна) загальна освіта (профільна) – три роки.

Зарахування здобувачів освіти до закладу здійснюється відповідно до Закону «Про дошкільну освіту» та наказу № 367 від 16.04.2018 року «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти». Освітній заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, що відповідає чинному законодавству, рішеннями виконавчого комітету Новоолександрівської сільської ради, наказами управління освіти і науки, власним Статутом та іншими законодавчими актами України.

Освітній процес у закладі організовано за семестровою системою навчання. Для тих дітей, які живуть поза межею пішохідної доступності (понад 2 км.), організовано підвіз шкільним автобусом.

Для успішної реалізації завдань наявні внутрішні ресурси.

1. Матеріально–технічне забезпечення:

14 класних аудиторій, 2 спортивні зали, шкільна комбінована майстерня, бібліотека, шкільний музей, актовна зала. Є 2 комп'ютерні класи, підключення до мережі Інтернет. У 2020 році за рахунок залишків освітньої субвенції придбано обладнання для кабінетів математики та географії. Обладнані приміщення дитячого садка для роботи двох дошкільних груп, спортивна зала.

2. Кадрове забезпечення:

У структурі загальної середньої освіти працює 17 педагогів та 2 вихователі дитячого садка, з них:

- мають вищу освіту – 16 учителів,
- кваліфікаційну категорію «Спеціаліст вищої категорії» - 9
- кваліфікаційну категорію «Спеціаліст першої категорії» - 4
- кваліфікаційну категорію «Спеціаліст другої категорії» - 1
- кваліфікаційну категорію «Спеціаліст»- 2

Педагогічне звання:

- старший вчитель – 7 педагогів.

Кількісний склад педагогічних працівників школи-дитячого садка

Рік	Категорії педагогічних працівників								
	Усього працівників	Директор	Заст. директора з НВР	Заст. директора з ВР	Педагог-організатор	Вихователі	Учителів	Соц педагог	Практ. психолог
2020-2021	19	1	1	1	1	2	13		-

Середній вік педагогів складає 47,7 років.

Кількість років	Кількість педагогів	% від загальної кількості
до 30 років	1	5 %
від 31 до 40 років	3	18 %
від 41 до 50 років	5	30 %
від 51 до 54 років	5	30 %
від 55-60 років	1	5%
понад 60 років	2	12 %

Аналіз вікового складу педагогічних працівників показує, що в закладі освіти поряд з досвідченими вчителями працюють молоді спеціалісти. Усі вони мають високий рівень працездатності, що є головною умовою реалізації державної політики в галузі освіти й упровадження інноваційних ідей розвитку закладу освіти.

Основне завдання закладу - забезпечення неперервності підвищення науково-методичного рівня та професійної майстерності педагогів шляхом залучення останніх до різних форм методичної роботи.

Велику увагу адміністрація ЗНЗ приділяє якісному добору й розподілу кадрів, ураховуючи фахові, психологічні, вікові критерії. Постійно підвищується освітній рівень педагогічних працівників. У закладі розроблена стратегія розвитку закладу освіти «Школа соціальної активності». Школа–дитсадок є переможцем обласного конкурсу «Школа Херсонщини» в номінації «Школа – соціокультурний центр села».

Заклад освіти допомагатиме батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей:

- *повага до особистості;*
- *доброзичливість і позитивне ставлення;*
- *довіра у відносинах;*
- *діалог – взаємодія – взаємоповага;*
- *розподілене лідерство;*
- *принципи соціального партнерства.*

Освітню діяльність у закладі організовано з урахуванням навичок ХХІ століття відповідно до індивідуальних стилів, темпу, складності та навчальних траєкторій учнів: від комунікативних типів завдань (знайти спільну мову з друзями, учителями, однокласниками, батьками, незнайомими людьми) до творчих (креативно-інноваційних).

У навчанні враховані вікові особливості фізичного, психічного і розумового розвитку дітей.

Педагогічні задачі вирішуються в атмосфері психологічного комфорту та підтримки. У школі розкривається потенціал кожної дитини, подолання будь-якої дискримінації, відзначаються зусилля й успіхи всіх учнів.

Мета вчителя - навчати учнів плекати в собі гідність, оптимізм, сильні риси характеру та чесноти.

Головною метою школи є забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти через до профільну та профільну підготовку.

Головним завданням школи є:

- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мов, національних цінностей українського народу та інших народів і традицій;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості; особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини й громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до своїх обов'язків;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження й зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину, суспільство;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм.

Освітня програма школи спрямована на раннє і поглиблене вивчення окремих предметів; надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння

навчального матеріалу; інтеграції освітньої діяльності; надання додаткових освітніх послуг.

Основні засоби реалізації призначення школи:

- 1) засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм;
- 2) уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- 3) надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- 4) поглиблене вивчення окремих предметів;
- 5) надання учням можливості вибору профілю навчання;
- 6) відкриття можливостей для інтеграції знань і навичок з різних дисциплін і критичного оцінювання того, як ці частини взаємодіють;
- 7) надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Спрямування Освітніх програм:

- ✓ формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- ✓ виховання працьовитості, любові до природи;
- ✓ розвиток в учнів національної самосвідомості;
- ✓ формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- ✓ інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- ✓ рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- ✓ виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- ✓ створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- ✓ формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.
- ✓

Розділ 2

Опис «моделі» випускника школи

Модель випускника – очікуваний результат діяльності всіх суб'єктів освітнього процесу. Це орієнтир для побудови освітнього процесу, узгодження діяльності різних підрозділів структури закладу освіти, проектування траєкторій, створення контрольних-моніторингових комплексів. «Випускник нової школи - патріот з активною позицією...» Освічений громадянин і патріот, економіку вперед у XXI століття

- Особистість** →
Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення.
- Патріот** →
Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини.
- Інноватор** →
Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

**В
И
П
У
С
К
Н
И
К**

індивідуальних освітніх комплексів. Освічений громадянин і патріот, економіку вперед у XXI століття

Задачі загальної освіти у XXI ст.

Навчати:

- вчитися (вчитися пізнавати);
- створювати (практична спрямованість);
- жити (здоровий спосіб життя);
- жити разом (культура людських відносин).

Випускник закладу дошкільної освіти повинен:

- ✓ вірити у власні можливості;
  - ✓ оптимістично ставитися до життя;
  - ✓ мати розвинену уяву як передумову креативності;
  - ✓ оволодіти елементарними формами логічного мислення;
  - ✓ мати фізичне, психічне, морально-духовне здоров'я;
  - ✓ бути компетентним у сферах життєдіяльності;
  - ✓ сформулювати цілісне бачення світу;
  - ✓ володіти елементарними формами саморегуляції поведінки і діяльності;
  - ✓ мати здатність здійснювати найпростіші форми контролю власної діяльності;
  - ✓ мати загальнонавчальні вміння і навички:
- організаційні;
  - загальнопізнавальні;
  - загальномовленнєві;
  - контрольні-оцінні.

Випускник початкової школи повинен:

- ✓ опанувати читання, письмо, рахунок, елементи теоретичного мислення;
- ✓ навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя;
- ✓ аналізувати результати порівняння, об'єднувати предмети за загальною ознакою, розрізняти ціле і частини; уміти вирішувати творчі завдання на рівні комбінацій та імпровізацій, виявляючи оригінальність і уяву;
- ✓ вільно працювати з навчальними, художніми, науково-популярними текстами, доступними для сприйняття;
- ✓ визначати під час читання тему і головну думку тексту;
- ✓ володіти пошуком, перетворенням, упорядкуванням інформації; використовувати комп'ютер;
- ✓ встановлювати причини своїх помилок і труднощів, шляхи їх подолання; уміти співпрацювати, домовлятися, оцінювати свій внесок і результат своєї діяльності.

Випускник середньої школи повинен:

- ✓ засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- ✓ опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- ✓ оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- ✓ знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- ✓ оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- ✓ вести здоровий спосіб життя;
- ✓ бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старшої школи повинен:

- ✓ засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- ✓ засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- ✓ опанувати основи комп'ютерної грамотності;
- ✓ ознайомитися з основами менеджменту, підприємництва;
- ✓ уміти швидко знайти своє місце в системі соціально-економічних відносин; оволодіти культурою інтелектуальної діяльності; знати і поважати культуру України та інших народів;
- ✓ поважати свою та чужу гідність;
- ✓ поважати права, свободи інших людей;
- ✓ дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- ✓ поважати свою працю та працю інших людей;
- ✓ мати почуття соціальної відповідальності;
- ✓ вести здоровий спосіб життя;
- ✓ володіти навичками міжособистісного і міжнаціонального спілкування; володіти способами отримання інформації; прагнути духовного і соціального добробуту.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Цілі:

- ✓ формування загальної культури особистості здобувачів освіти на основі засвоєння учнями змісту початкової, основної, повної загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- ✓ створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- ✓ формування наукового мислення учнів;
- ✓ формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- ✓ орієнтація на вибір профілю навчання;
- ✓ розвиток соціально значущих компетентностей і способів дії відповідно;
- ✓ забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Задачі:

- ✓ створення оптимальних умов для виявлення, підтримки і педагогічного супроводу обдарованих школярів;
- ✓ реалізація особистісно орієнтованого підходу в закладі освіти з високим рівнем якості знань, активізація їх інтелектуальних якостей з метою всебічного розвитку творчої особистості;
- ✓ вивчення фактів цілеспрямованого психолого-педагогічного сприяння, процесів розвитку особистості, ефективної реалізації здібностей до необмеженого розвитку кожної особистості освітнього процесу;
- ✓ удосконалення системи підготовки педагогів, навчання через методичну службу, самоосвіту, і як результат – атестація – сертифікація (згідно із Законом України «Про освіту»);
- ✓ утілення в освітній процес усіх видів і форм творчої самореалізації, нестандартності наукового і творчого мислення здобувачів освіти;
- ✓ формування в учнів досвіду самоосвітньої діяльності і особистої відповідальності за результати навчальної діяльності;
- ✓ створення комфорту в освітньому процесі, атмосфери взаєморозуміння, добра, творчої співпраці між учнями і педагогами;
- ✓ Забезпечення сучасної комп'ютерної грамоти здобувачів освіти;
- ✓ Підсилення ролі навчальних дисциплін, які забезпечать успішну адаптацію в соціумі: рідна мова, іноземні мови, математика, правознавство.

Розділ 4 Навчальний план та його обґрунтування

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

закладу дошкільної освіти

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році буде організована відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компоненту дошкільної освіти (нова редакція), Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641), Положення про дошкільний навчальний заклад (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 №305), власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Мета функціонування закладу дошкільної освіти полягає у наданні дітям дошкільного віку якісної дошкільної освіти і визначеного у сучасній психолого-педагогічній науці поняття про те, що саме забезпечення емоційного благополуччя дитини в умовах сім'ї і дошкільного навчального закладу стає запорукою її успішного розвитку, і є головним критерієм оцінки його результату. Реалізація завдань закладу полягає у забезпеченні емоційного благополуччя, що сприяє розвитку фізичного, психічного, соціального здоров'я та повноцінній пізнавальній активності дитини, яка призведе до її успішної самореалізації на наступному етапі життя в початковій ланці школи.

Концептуальними засадами в освітній роботі з дошкільниками є:

- ✓ збереження культури дитинства, як своєрідного, унікального простору, що є особливим періодом життя людини – народження особистості, створення її внутрішнього світу, виникнення зв'язків із зовнішнім світом;
- ✓ створення умов для соціокультурного розвитку особистості дитини шляхом пізнання цінностей людства (культурно-пізнавальних, естетичних, моральних);
- ✓ сприяння пізнанню та “вирощуванню” дитиною цінності свого “Я” (фізичного, когнітивного, соціального, духовного тощо) самоцінності іншого “Я”;
- ✓ забезпечення умов для розвитку фізичної культури та збереження здоров'я дитини; всебічна підготовка дитини до школи, надання рівних шансів для вступу у початкову ланку будь-якої школи, забезпечення наступності у роботі між дошкільною та початковою ланкою;
- ✓ створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

Новоолександрівська ЗОШ-дитячий садок I-III ступенів у закладі дошкільної освіти здійснює освітній процес у 2021/2022 навчальному році за такими пріоритетним напрямками роботи:

1. Використовувати здоров'яформуючі і здоров'язбережувальні педагогічні технології для формування у дітей культури здорового способу життя.
2. Виховувати у дітей патріотичні почуття шляхом формування позитивно – ціннісного ставлення до національної культури та традицій рідного краю.

У освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за чинною Програмою «Дитина» (освітня програма для дітей від 2 до 7 років. Лист МОН України від 09.11.2015 № 1/11-16163).

Освітня програма «Дитина» побудована за лініями Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України. У Програмі зміст освітньої роботи з дітьми структурований за принципом інваріативності та варіативності.

В інваріативній частині представлено розділи:

1. Особистість дитини
2. Мовлення дитини
3. Дитина в соціумі
4. Гра дитини
5. Дитина в природному довкіллі
6. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі
7. Дитина у світі культури

У закладі діє дві групи : молодшого дошкільного віку від 3 до 4 років «Краплинки» та старшого дошкільного віку від 5 до 6(7) років «Дзвіночки»

Заклад дошкільної освіти працює в режимі 5-ти денного робочого тижня, 9-ти часового робочого дня.

Режим роботи груп з 07.30 год. до 16.30 год.

Навчальний рік у ДНЗ починається 1 вересня 2020 року і закінчується 3 червня 2021 року.

З 03 червня по 31 серпня - літній оздоровчий період.

Упродовж навчального року для дітей проводяться канікули:

- осінні з 13 жовтня 2021 року по 17 жовтня 2021 року;
- зимові з 31 грудня 2021 року по 16 січня 2022 року;
- весняні з 18 квітня 2022 року по 25 квітня 2022 року.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов структура навчального року та канікул може бути змінена за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

У період канікул навчально-виховна діяльність направлена на оздоровлення, загальний розвиток, організацію розваг та творчості дітей.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

Встановлено кількість і тривалість одного заняття:

Рік життя	Кількість занять	Тривалість занять
Ранній вік 2-й/3-й рік життя	1-2	10 хвилин
Молодший вік 4-й рік життя	2	15 хвилин
Середній вік 5-й рік життя	2	20 хвилин
Старший вік 6/7-й рік життя	3	25 хвилин

Фізичне виховання дітей у дошкільному навчальному закладі складається з:

- ранкової гімнастики;
  - занять фізичною культурою;
  - рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
  - загартування; фізкультурних хвилинок під час занять, фізкультурних пауз між заняттями;
  - фізкультурних комплексів під час денної прогулянки.
- Визначаючи обсяг рухової активності дітей, необхідно враховувати стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості. Організоване навчання у формі фізкультурних занять слід проводити з дворічного віку.

Тривалість фізкультурних занять для дітей у віці:

- від 2 до 3 років – 15 хвилин;
- від 3 до 4 років – 20-25 хвилин;
- від 5 до 6(7) років – 25-30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводяться не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів. У дні, коли немає занять з фізкультури, проводяться фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Висока якість дошкільної освіти буде забезпечена спільними зусиллями управлінських і методичних служб, педагогів та батьківської громадськості, діяльність яких націлена на досягнення оптимальних результатів освітньої роботи з дітьми раннього і дошкільного віку, наступності у реалізації як навчальних, так і основних виховних завдань.

Робота в гуртках за інтересами дітей у ДНЗ, є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. Заняття в гуртках за інтересами переважно планується в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять кожної вікової групи.

Для забезпечення якості освіти в дошкільному закладі щороку проводиться моніторинг освітньої діяльності тричі за навчальний рік - на початку навчального року, в середині року та наприкінці навчального року. За допомогою даного моніторингу визначається рівень реалізації освітньої програми розвитку закладу, рівень фізичного та психічного розвитку вихованців, стан здоров'я вихованців, рівень адаптації новоприбулих дітей до умов закладу, готовність дітей старших груп до шкільного навчання, відповідність розвиваючого освітнього середовища стандартам. Основними методами діагностики є спостереження, бесіди і аналіз результатів діяльності.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
закладу дошкільної освіти на 2021-2022 н.р.

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами	
	середня група	старша група
Ознайомлення із соціумом	1	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	5
Сенсорний розвиток	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	2	2
Загальна кількість занять на тиждень	12	15

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
закладу загальної середньої освіти І ступеня
(1, 2 класи)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітню програму для 1,2 класів закладу розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти:

- для 1-2 класів – за Типовим навчальним планом початкової школи з навчанням українською мовою (за типовою освітньою програмою початкової освіти авторського колективу під керівництвом О.Я.Савченко), затвердженою наказом МОН України № 1272 від 08.10.2019 року;
- для 3,4 класу – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. Я., 3- 4 клас, затвердженою наказом МОН України від 18.10.2019 №1273;

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу закладу складає 805 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень

окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти І ступеня (1, 2 клас) (Додаток 1).

Очікувані результати навчання учнів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які мають реалізувати вчителі у рамках кожної галузі.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1, 2 класі підлягають вербальному, **формувальному оцінюванню**, що має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Відповідно до вимог статті 41 Закону України «Про освіту» внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Додаток 1
до освітньої програми
Новоолександрівської загальноосвітньої
школи-дитячого садка I-III ступенів
I ступінь (1,2 класи)

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

на 2021/2022 навчальний рік

1, 2 класи

Пояснювальна записка

I. Загальні засади

Навчальний план для 1, 2 класів закладу розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, на основі освітньої програми Новоолександрівської загальноосвітньої школи-дитячого садка I-III ступенів Бериславського району Херсонської області I ступінь (1, 2, класи), затвердженої наказом директора школи від 09.06.2021 року № 24-А та ухвалено рішенням педагогічної ради №7 від 15.06.2021 року.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, 2, класі - 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Мова навчання – українська.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Для забезпечення загальноосвітнього розвитку учнів, для навчання дітей правилам і законам мислення, формування вміння порівнювати, аналізувати, узагальнювати, робити умовиводи, розвивати творчі здібності учнів, у 1 та 2 класах виділено по 1 годині для вивчення української мови. Календарно-тематичне планування складається на основі «Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів». Учителі забезпечені методичними рекомендаціями та навчальними посібниками.

Реалізація програми з фізичної культури здійснюється за змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Гранична наповнюваність класів та поділ на групи при вивченні окремих предметів інваріантної складової навчального плану здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 року № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) комплектуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».

III. Структура навчального року та режим роботи закладу

2021/2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом День знань і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня 2021 р. по 30 грудня 2021 р.

II семестр - з 17 січня 2022 р. по 3 червня 2022 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні з 13 жовтня по 17 жовтня 2021 року;
- зимові з 31 грудня 2021р. по 16 січня 2022 року;
- весняні з 18 квітня по 25 квітня 2022 року.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов структура навчального року та учнівських канікул може бути змінена за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

У період зимових та літніх канікул освітня діяльність направлена на оздоровлення, загальний розвиток, організацію розваг та творчості дітей.

Навчальні заняття в закладі:

- починаються о 8. год. 15 хв.,
- закінчуються о 13 год.00 хв.

Навчальні екскурсії проводяться для учнів 1-4-х класів протягом 4 днів тривалістю не більше 3 академічних годин на день упродовж 2021-2022 навчального року.

**РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ**

розроблена під керівництвом О. Я. Савченко

на 2021/2022 навчальний рік

1, 2 класи

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин	
		1 клас	2 клас
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	Українська мова та література	7+1	7+1
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	2	3
Математична	Математика	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	«Я досліджую світ»	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика		1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		23	25
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предмету математичної галузі			
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

закладу загальної середньої освіти І ступеня

(3-4 класи)

Загальні положення

Початкова освіта - це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли - 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Типову освітню програму для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти І ступеня (3, 4 класи) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня, затвердженої наказом МОНУ № 1273 від 08.10.2019 року та ухвалено рішенням педагогічної ради №7 від 15.06. 2021 року.

Освітня програма початкової освіти (далі - освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість, взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчального плану **(Додаток 1)**;
- ✓ очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм
- ✓ пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 р. за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Для недопущення перевантаження учнів враховувано їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові

зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно - діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ якість проведення навчальних занять;
- ✓ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- ✓ Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Додаток 1
до Освітньої програми
Новоолександрівської загальноосвітньої
школи-дитячого садка I-III ступенів
I ступінь (4 клас)

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

на 2021/2022 навчальний рік

3, 4 класи

Пояснювальна записка

I. Загальні засади

Навчальний план для 3 – 4 класу закладу розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти, на основі освітньої програми Новоолександрівської загальноосвітньої школи-дитячого садка I-III ступенів, затвердженої наказом директора школи від 9.06.2021 року № 24-А та ухвалено рішенням педагогічної ради від 15.06.2021 року № 7.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховано санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Мова навчання – українська.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години для вивчення української мови по 1 годині в 3 та 4 класах.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

- школа культури рухів з елементами гімнастики,
- школа пересувань,
- школа стрибків,
- школа м'яча,
- школа активного відпочинку.

Гранична наповнюваність класів та поділ на групи при вивченні окремих предметів інваріантної складової навчального плану здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів

наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) комплектуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

розроблена під керівництвом О. Я. Савченко

на 2021/2022 навчальний рік

3, 4 класи

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин	
		3 клас	4 клас
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	Українська мова та література	7+1	7+1
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	Математика	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	«Я досліджую світ»	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		26	26
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предмету математичної галузі			
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Кадрове забезпечення початкової школи

№	ПІБ вчителя	Стаж роботи (роки)	Кваліфікаційна категорія - педагогічне звання
1	Мацевич Анна Ігорівна	3	спеціаліст
2	Лемешева Світлана Аркадіївна	34	Спеціаліст I категорії
	Хомич Галина Михайлівна	42	Спеціаліст вищої категорія
	Лисенко Оксана Миколаївна	На займаній посаді 4	Спеціаліст I категорії
3	Кубай Галина Вікторівна	29	Спеціаліст I категорії

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
закладу загальної середньої освіти II ступеня
(5-9 класи)

Загальні положення

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (**Додаток 1**);
- ✓ очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5635 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – 962,5 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1102,5 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1137,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1225 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти II ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану використовується на: підсилення предметів інваріантної складової та запровадження факультативів, курсів за вибором:

математика «Цікава математика» 6 клас – 1 год., «Десять уроків гармонії» 9 клас – 1 год.;
українська мова «Сходинки до орфографії» - 1 год., 7 клас;
фізика «Фізика живої природи» - 1 год., 8 клас;
трудове навчання «Основи побутової діяльності» - 1 год., 8 клас;
англійська мова «Літературна мозаїка» 5 – 8 класи по 1 год., «Іноземна мова у професійному самовизначенні» - 9 клас, 1 година.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Додаток 1
до Освітньої програми
Новоолександрівської загальноосвітньої
школи-дитячого садка I-III ступенів
II ступінь (5-9 класи)

**РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИ ПЛАНИ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ
З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
на 2021/2022 навчальний рік
5-9 класи**

Пояснювальна записка

I. Загальні засади

Навчальний план для 5-9 класів закладу (таблиця 1) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, на основі освітньої програми Новоолександрівської загальноосвітньої школи-дитячого садка I-III ступенів Бериславського району Херсонської області II ступінь (5-9 класи), затвердженої наказом директора школи від 9.06.2021 року № 24-А та ухвалено рішенням педагогічної ради від 15.06.2021 року № 7.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 5-9 класах – 45 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Мова навчання – українська.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу базової школи за 5-денним навчальним тижнем.

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальний план школи II ступеня (5 - 9 класи), розроблений згідно з Таблицею 1 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405, включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачено:

запровадження факультативів, курсів за вибором, додаткові години:

математика «Цікава математика» 6 клас – 1 год., «Десять уроків гармонії» 9 клас;

українська мова «Сходинки до орфографії» - 0,5 год., 7 клас;

фізика «Фізика живої природи» - 1 год., 8 клас;

трудове навчання «Основи побутової діяльності» - 1 год., 8 клас;

англійська мова «Літературна мозаїка» 5 – 8 класи по 1 год., «Іноземна мова у професійному самовизначенні» - 9 клас, 1 година.

У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

У 5-7 класах викладається музичне мистецтво та образотворче мистецтво, а інтегрований курс «Мистецтво» - 8, 9 клас.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура» у 5-9 класах :

- легка атлетика,
- футбол,
- волейбол,
- баскетбол.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення обрано такі об'єкти проектно-технологічної діяльності учнів для вивчення предмета «Трудове навчання»:

- 5 клас – листівка, панно, картина, писанка (оберіг), сервірування святкового столу, гольниця, побутові електроприлади в моєму житті, ялинкова прикраса, підставка під гарячий посуд з термостійкими з'єднаннями, статична іграшка;

- 6 клас – закладка для книги, макет транспортного засобу, кухонне приладдя, ялинкова прикраса, торбинка для дрібничок, органайзер для рукоділля, писанка (оберіг), підставка під випалювач, охайне житло, здоров'я та краса мого волосся;

- 7 клас – елементи ландшафтного дизайну, органайзер, ключниця, краватка-метелик, свічник, м'ялярні роботи у побуті власними руками, я споживач;

- 8 клас – елементи ландшафтного дизайну, скринька, вішак для одягу, чохол для горнятка, підставка для гаджета, моя зачіска, мій одяг – мій імідж;

- 9 клас – обладнання та пристосування для навчальних кабінетів, вироби для власних потреб, мій імідж, власний стиль.

Гранична наповнюваність класів та поділ на групи при вивченні окремих предметів інваріантної складової навчального плану здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002№ 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) комплектуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл - інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».

III. Структура навчального року та режим роботи закладу

2021/2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом День знань і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня 2021 р. по 30 грудня 2021 р.

II семестр - з 17 січня 2022 р. по 3 червня 2022 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні з 13 жовтня по 17 жовтня 2021 року;
- зимові з 31 грудня 2021р. по 16 січня 2022 року;
- весняні з 18 квітня по 25 квітня 2022 року.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов структура навчального року та учнівських канікул може бути змінена за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

У період зимових та літніх канікул освітня діяльність направлена на оздоровлення, загальний розвиток, організацію розваг та творчості дітей.

Навчальні заняття в закладі:

- починаються о 8 год. 00 хв.
- закінчуються о 14 год.25 хв.

Навчальні екскурсії проводяться для учнів 5-8-х класів проводяться протягом 10 днів: у 5-6-х класах – по 3 академічні години на день, у 7-8-х класах – по 4 академічні години впродовж навчального року.

Таблиця 1

**РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ
З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
для 5-9 класів на 2021/2022 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство - знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-		
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом		26,5	29,5	31	31,5	33
Варіативна складова		1	2	1,5	3	2
Додатковий час на вивчення предметів						
Факультативи	Основи побутової діяльності				1	
	Цікава математика		1			
	Літературна мозаїка	1	1	1	1	1
	Українська мова			0,5		
Курси за вибором	Десять уроків гармонії					1

	Фізика живої природи				1	
Усього		27,5	31,5	32,5	34,5	35

Додаток 2
до Освітньої програми
Новоолександрівської загальноосвітньої
школи-дитячого садка I-III ступенів
II ступінь (5-9 класи)

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти
II ступеня**

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017
№ 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Іноземні мови (англійська)
4.	Біологія
5.	Всесвітня історія
6.	Географія
7.	Зарубіжна література
8.	Інформатика
9.	Історія України
10.	Математика
11.	Мистецтво
12.	Основи здоров'я
13.	Природознавство
14.	Трудове навчання
15.	Фізика
16.	Фізична культура
17.	Хімія
18.	Музичне мистецтво
19.	Образотворче мистецтво

**Кадрове забезпечення освітньої діяльності
базової школи (5-9 класи)**

№	ПІБ вчителя	Стаж роботи	Кваліфікаційна категорія педагогічне звання	Предмет	Класи викладання
1	Береговий Василь Миколайович	44	Вища категорія / старший вчитель	Правознавство	9
2	Швиденко Оксана Миколаївна	27	Вища категорія/старший вчитель	Українська мова	8
				Українська література	8
3	Лемешова Тетяна Володимирівна	34	Вища категорія / старший вчитель	Історія України	5-9
				Всесвітня Історія	5-9
4	Третяк Ліна Віталіївна	26	Вища категорія/старший вчитель	Українська мова	5-7,9
				Українська література	5-7,9
5	Кубай Галина Вікторівна	29	перша категорія	Англійська мова	5-9
6	Соколенко Елеонора Олександрівна	16	Перша категорія	Математика	6
				Алгебра	8-9
				Геометрія	8-9
7	Надєєва Наталія Володимирівна	13	Перша категорія	Фізика	7-9
				Інформатика	5-7
8	Дикуха Тетяна Анатоліївна	29	Вища категорія/старший вчитель	Географія	5-9
9	Петрук Світлана Іванівна	26	Вища категорія	Природознавство	5
				Основи здоров'я	5-8
				Біологія	6-9
				Хімія	7-9
10	Лемешов Юрій Борисович	27	Вища категорія, старший вчитель	Фізична культура	5-9
11	Шлапак Федір Анатолійович	10	спеціаліст	Трудове навчання	5-9
				Образотворче мистецтво	5-7
12	Даниляк Дарина Вячеславівна	14	Друга категорія	Музичне мистецтво	5-7
				Мистецтво	8
13	Лисенко Оксана	16	Перша категорія	Зарубіжна	5,7

	Миколаївна			література	
14	Капінус Тетяна Миколаївна	17	Перша категорія	Зарубіжна література	6,8-9
15	Дикуха Світлана Миколаївна	4	Спеціаліст	Основи здоров'я	9

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

закладу загальної середньої освіти

III ступеня (10,11 клас)

Загальні положення

Освітня програма закладу загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма профільної середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчального плану (**Додаток 1**);
- ✓ очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Навчальний план для 10,11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Навчальний план містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами:

10 клас- мистецтво-1,5 год., технології-1,5;

11 клас- мистецтво-1,5 год., технології-1,5 год.

До профільних предметів належать:

10 клас – українська мова та література;

11 клас- історія України, всесвітня історія.

Ефективним засобом диференціації навчання в старшій школі є профільне навчання, яке має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси та здібності.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

✓ Мови і літератури	✓ Природознавство
✓ Суспільствознавство	✓ Технології
✓ Мистецтво	✓ Здоров'я і фізична культура
✓ Математика	

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ✓ формування компетентностей;
- ✓ розвитку компетентностей;
- ✓ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ✓ корекції основних компетентностей;
- ✓ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ якість проведення навчальних занять;
- ✓ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- ✓ Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників

Додаток 1
до Освітньої програми
Новоолександрівської загальноосвітньої
школи-дитячого садка I-III ступенів
III ступінь (10,11 клас)

**РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПРОФІЛЬНОЇ СТАРШОЇ ШКОЛИ
З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
на 2021/2022 навчальний рік (10,11 клас)**

Пояснювальна записка

I. Загальні засади

Навчальний план для 10,11 класу розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, на основі освітньої програми Новоолександрівської загальноосвітньої школи-дитячого садка I-III ступенів Нововоронцовського району Херсонської області III ступінь (10,11 клас), затвердженої наказом директора школи 21.06.2019 року № 40 та ухвалено рішенням педагогічної ради від 15.06.2019 року № 7.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 10 класі – 45 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Мова навчання – українська.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу старшої школи за 5-денним навчальним тижнем.

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальний план школи III ступеня (10,11 клас), розроблений згідно з Таблицею 1 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 408.

11 клас - профіль навчання історичний,

10 клас - профіль навчання українська мова і література Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів у 10 класі:

- **вибірково-обов'язкові предмети**,

технології – 15 годин;

мистецтво – 1,5 годин;

- **профільні предмети**:

Українська мова – 2 години;

Українська література – 2 години.

- **додаткові години на факультативні курси:**

Ділова українська мова – 1 година,

Побудова кар'єри – 1 година,

Іноземна мова у професійному самовизначенні – 1 година,

Історія математики – 1 година

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів у 11 класі:

- **вибірково-обов'язкові предмети:**

технології – 1,5 години;

мистецтво – 1,5 години;

- **профільні предмети:**

Історія України – 1,5 години

Всесвітня історія – 2 години

- **додаткові години на факультативні курси:**

У 11 класі виділено по 1 годині на курси за вибором та факультативи:

Готуємося до ЗНО

Визначні постаті України

Історія Голокосту

У 10 класі предмет «Захист України» поділено на групи: захист України-хлопці; захист України-дівчата

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура» у 10,11 класах:

- легка атлетика,
- футбол
- волейбол.

Навчальна програма «Технології» (рівень стандарту) має модульну структуру і складається з десяти обов'язково-вибіркових навчальних модулів, з яких учні спільно з учителем обрали три, для вивчення упродовж навчального року (двох):

«Дизайн предметів інтер'єру»,

«Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»,

«Дизайн сучасного одягу»

Навчальний модуль, за своїм змістовим наповненням, є логічно завершеним навчальним (творчим) проектом, який учні виконують колективно або за іншою формою визначеною учителем.

Структура модуля складається з очікувальних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів, алгоритму проектної діяльності учнів та орієнтовного переліку творчих проектів.

III. Структура навчального року та режим роботи закладу

2021/2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом День знань і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня 2021 р. по 30 грудня 2021 р.

II семестр - з 17 січня 2022 р. по 3 червня 2022 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні з 13 жовтня по 17 жовтня 2021 року;
- зимові з 31 грудня 2021р. по 16 січня 2022 року;
- весняні з 18 квітня по 25 квітня 2022 року.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов структура навчального року та учнівських канікул може бути змінена за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

У період зимових та літніх канікул освітня діяльність направлена на оздоровлення, загальний розвиток, організацію розваг та творчості дітей.

Навчальні заняття в закладі:

- починаються о 8 год. 00 хв.

- закінчуються о 14 год.20 хв.

Структура навчального року включає орієнтовно 35 тижнів академічних занять та час на проведення навчальних екскурсій і навчальної практики, державної підсумкової атестації. Навчальна практика та екскурсії для учнів 10-х класів проводяться протягом 10 днів: по 5 академічних годин на день протягом навчального року. Необхідною умовою організації навчальних екскурсій і навчальної практики є дотримання санітарно-гігієнічних вимог та техніки безпеки.

Таблиця 1

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 10,11 класів закладу загальної середньої освіти
на 2021/2022 навчальний рік

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
	10	11
Базові предмети	30	29
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська мова)	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика		
Технології	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативи	7	8
Історія України		1,5
Всесвітня історія		2
Українська мова	2	

Українська література	2	
Факультативи , курси за вибором		
Історія математики	1	
Українська мова «Історія українського письменства »		0,5
Математика «Готуємося до ЗНО»		2
«Людина і космос»		1
Історія України «Визначні постаті України»		1
Іноземна мова у професійному самовизначенні	1	
Побудова кар'єри	1	
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	37	37

Таблиця 2

**Кількість
навчальних годин для профільних предметів**

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	
Українська література	4	
Історія України		1,5
Всесвітня історія		2

Додаток 2
до Освітньої програми
Новоолександрівської загальноосвітньої
школи-дитячого садка I-III ступенів
III ступінь (10 клас)

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня**

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень -10 клас
2.	Українська література	Профільний рівень -10 клас
3.	Історія України	Профільний рівень -11 клас
4.	Всесвітня історія	Профільний рівень-11 клас
5.	Біологія і екологія	Рівень стандарту – 10,11 класи
6.	Географія	Рівень стандарту-10,11 класи
7.	Іноземна мова (англійська)	Рівень стандарту-10,11 класи
8.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту-10,11 класи
9.	Зарубіжна література	Рівень стандарту-10,11 класи
10.	Захист України	Рівень стандарту-10,11 класи
11.	Інформатика	Рівень стандарту-10,11 класи
12.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту-10,11 класи
13.	Технології	Рівень стандарту-10,11 класи
14.	Фізика і астрономія	Рівень стандарту-10,11 класи
15.	Хімія	Рівень стандарту-10,11 класи
16.	Фізична культура	Рівень стандарту-10,11 класи

**Кадрове забезпечення освітньої діяльності
Старша школа (10-11 класи)**

№	ПІБ вчителя	Стаж роботи	Кваліфікаційна категорія педагогічне звання	Предмет	Класи викладання
1	Береговий Василь Миколайович	44	Вища категорія / старший вчитель	Історія України	10
				Всесвітня історія	10
3	Лемешова Тетяна Володимирівна	34	Вища категорія / старший вчитель	Громадянська освіта	10
				Історія України	11
				Всесвітня історія	11
4	Третяк Ліна Віталіївна	26	вища категорія	Українська мова	11
				Українська література	11
5	Швиденко Оксана Миколаївна	27	Вища категорія, старший вчитель	Українська мова	10
				Українська література	10
6	Кубай Галина Вікторівна	29	перша категорія	Англійська мова	10,11
7	Соколенко Елеонора Олександрівна	16	Перша категорія	Математика Алгебра Геометрія	10,11
8	Надєєва Наталія Володимирівна	13	Перша категорія	Фізика і астрономія Інформатика	10,11
9	Дикуха Тетяна Анатоліївна	29	Вища категорія	Зарубіжна література	10,11
				Географія	10,11
10	Петрук Світлана Іванівна	26	Перша категорія	Біологія	10,11
				Хімія	10,11
11	Лемешов Юрій Борисович	27	Вища категорія, старший вчитель	Захист України	10,11
				Фізична культура	10,11

12	Шлапак Федір Анатолійович	10	спеціаліст	Технології	10,11
	Даниляк Дарина В'ячеславівна	14	Друга категорія	Мистецтво	10

**Перелік навчальних програм варіативної складової для учнів
закладів загальної середньої освіти**

<i>№ з/п</i>	<i>Клас</i>	<i>Назва</i>	<i>Форма</i>	<i>Лист Міністерства, яким рекомендовано використання даної програми у ЗНЗ</i>	<i>К-ть годин</i>
1	5-8	“Social English Studies” («Навчання ситуативного спілкування»)	Курс за вибором з англійської мови	Лист МОНУ №1.4/18-Е780 від 23.11.2011р.	По 1 годині
2	6	Цікава математика	Факультатив	Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах науково-методичною комісією з математики НМР з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол від 24.06.2010 р. № 4)	1
3	7	Сходинки до орфографії	Курс за вибором	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Лист МОНУ від 29.06.2010 року № 1.4/18-Г-362)	0,5
4	8	Фізика живої природи	Курс за вибором	Рекомендовано МОНУ (лист від 19.06.2009 р. №1/11-4349)	1
5	8	Основи побутової діяльності	Курс за вибором	Рішення колегії Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Концепції профільного навчання в старшій школі (№ 10/13 від 25.09.03)	1
6	9	Десять уроків гармонії	Курс за вибором	Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах науково-методичною комісією з математики НМР з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол від 24.06.2010 р. № 4)	1
7	10	Побудова кар'єри	Курс за вибором	Рішення колегії Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Концепції профільного навчання в старшій школі (№ 10/13 від 25.09.03)	1
8	10	Історія математики	Курс за вибором	Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах науково-методичною комісією з математики НМР з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол від 24.06.2010 р. № 4)	1

9	9-11	Іноземна мова у професійному самовизначенні	Курс за вибором з англ. мова	Лист МОНУ №1.4/18-Е780 від 23.11.2011р.	По 1 годині
10	11	Визначні постаті України	Курс за вибором	Лист МОНУ від 12.03.2010 № 1/11-1652	1
11	11	Історія українського письменства	Факультатив	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Лист МОНУ від 29.06.2010 року № 1.4/18-Г-362)	0,5
12	11	Готуємося до ЗНО з математики	Курс за вибором	Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах науково-методичною комісією з математики НМР з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол від 24.06.2010 р. № 4)	2
13	11	Людина і космос	Курс за вибором	Рекомендовано МОНУ (лист від 19.06.2009 р. №1/11-4349)	1

Розділ 5

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Технологія – це складова частина системи навчання, що забезпечує її результативність

О.Кушнір

У школі розбудовано такі технології, які б забезпечили інтеграцію загальноосвітніх програм, додаткових освітніх послуг і виховних заходів у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника.

Використовувані педагогічні технології:

- ✓ технологія різнорівневого навчання;
- ✓ технологія розвивального навчання;
- ✓ інформаційно-комунікативні технології;
- ✓ навчання у співпраці;
- ✓ проектні методи;
- ✓ технологія майстер-класів;
- ✓ перспективно-випереджувальне навчання;
- ✓ технологія критичного мислення;
- ✓ здоров'язберезувальні технології;
- ✓ технологія індивідуального навчання;
- ✓ технологія проблемного навчання;
- ✓ тренінгові технології;
- ✓ технологія колективного творчого вирішення проблем;
- ✓ технологія інтеграції в між атестаційній освітній простір;
- ✓ технологія виховання екологічної культури;
- ✓ технологія використання Internet-простору;
- ✓ інтерактивні технології;
- ✓ технології навчання дітей з обмеженими можливостями (інклюзивне навчання).

Основні напрямки втілення технологій:

- ✓ створення умов для розвитку здібностей здобувачів освіти;
- ✓ участь учнів в олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах;
- ✓ лекційні і практичні заняття, консультації, олімпіади, конкурси, форуми в системі «on-line»;
- ✓ набуття умінь і навичок дослідницької діяльності під супроводом педагогів, вчених (МАН);
- ✓ участь у виїзних науково-практичних конференціях з метою дослідження життя, творчості відомих постатей України (екскурсії, дискусійні майданчики, полемічні студії, бесіди у «вузькому колі», «лабораторії успіху».
- ✓

Розділ 6

Показники реалізації освітньої програми

Освітня програма школи вважається нормативно-управлінським документом закладу освіти. Через моніторинг проводиться оцінювання педагогічних технологій для забезпечення зворотнього зв'язку, фактичних результатів діяльності педагогічної системи відповідно до їх кінцевих цілей.

В освітньому процесі втілення основних цілей моніторингу знаходить своє відображення в психолого-педагогічних і функціональних результатах, які складають зміст освітнього моніторингу.

Освітній моніторинг – цільове, системне спостереження за якістю освіти в системі закладу, яке дає змогу відстежити рівень втілення державних освітніх стандартів.

Якість освіти – це характеристика освіти з такими складовими:

- ✓ якість реалізації освітнього процесу через рівень майстерності вчителя і рівень досягнень здобувачів в освітньому процесі;
- ✓ якість умов реалізації освітнього процесу;
- ✓ якість управління системою освіти.

Таким чином, предметом моніторингу є якість освіти.

Об'єктом моніторингу: загальна освіта.

Ціль моніторингу – відстеження динаміки якості освіти і ефективності управління якістю освіти.

Завдання моніторингу:

постійне спостереження за станом системи освіти в межах своєї компетенції і отримання оперативної інформації про неї;
своєчасна корекція змін, які відбуваються в системі освіти;
попередження негативних тенденцій в системі освіти ліцею;
прогнозування розвитку важливих процесів у системі освіти.

Моніторинг об'єднує три управлінських компоненти:

- ✓ контроль;
- ✓ експертиза різних сторін освітньої діяльності;
- ✓ система інформаційного забезпечення школи.

Введення в Україні сучасних технологій оцінювання школярів, проведення ЗНО та ДПА навчальних досягнень учнів, упровадження в життя ідеї стандартизації в освіті потребують широкого застосування моніторингових досліджень. Це дає можливість забезпечити кожного учня інформацією про стан його навчальної підготовки та допомогти йому в корегуванні цього стану відповідно до його запитів і потреб. Моніторингові дослідження передбачають постійне спостереження за будь-яким навчальним процесом з метою виявлення його відповідності очікуваним результатам, визначення передумов для прийняття управлінських рішень і запровадження необхідних змін в освіті, спрямованих на підвищення її якості.

Напрями моніторингу якості освіти

Моніторинг умов функціонування освітньої системи:

- якість кадрового забезпечення;
- рівень навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення;
- рівень науково-методичної роботи;
- стан запровадження профільного навчання.

Моніторинг освітнього процесу:

- рівень викладання базових дисциплін;
- стан запровадження освітніх інновацій;
- рівень реалізації виховних систем.

Моніторинг результатів освітнього процесу:

- рівень навченості учнів з предметів інваріантної частини;
- рівень соціального, психічного, фізичного розвитку особистості;
- рівень вихованості учнів.

Очікувані результати:

- покращення якості надання освітніх послуг;
- підтримка обдарованої молоді;
- підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій;
- створення позитивного іміджу, конкурентноздатності школи.

У зв'язку з оновленням навчальних програм 1-4-х класів Міністерством освіти і науки України внесені зміни до орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Передусім вимоги до оцінювання розроблено з огляду на вікові особливості дітей — окремо для 1-х, 2-х, 3-х та 4-х класів. Результати оцінювання навчальних досягнень учнів визначено як конфіденційну інформацію, доступну лише для дитини та її батьків (або осіб, які їх замінюють). Оцінювання в початковій школі ґрунтується на врахуванні рівня досягнень учня/учениці, а не ступеня його невдач. Оцінювання — це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня/учениці в оволодінні змістом предмета відповідно до вимог чинних навчальних програм. У 1-х класах допустиме лише *вербальне* оцінювання. Оцінюючи вербально, можна використовувати як усні, так і письмові оцінні судження щодо навчальних досягнень учнів. При цьому оцінні судження формулюють так, аби охарактеризувати процес навчання учня та означити кількісний і якісний його результати: ступінь засвоєння знань і вмінь з навчальних предметів характеристику особистісного розвитку учня. Характеристика особистісного розвитку учнів відображає самостійність, відповідальність, комунікативність, уміння працювати в групі, ставлення до навчальної праці, рівень прикладених зусиль, сформованість навчально-пізнавальних інтересів, ціннісних орієнтирів та загальнонавчальних умінь тощо та здійснюється вербально під час поточного контролю.

Формувальне оцінювання учнів 1 класу

Орієнтирами для спостереження та оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи. При цьому особливості дитини можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого діти можуть досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня. Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів початкової освіти використовуються для: організації постійного спостереження за навчальним поступом; обговорення навчального поступу з батьками або особами, що їх замінюють; формувального (поточного) та завершального (підсумкового) оцінювання. Формувальне оцінювання передбачає відстеження особистісного розвитку учнів та хід набуття ними навчального досвіду і компетентностей. У процесі організації контрольо-оцінювальної

діяльності необхідно враховувати спостереження за навчальним поступом учнів. Формувальне оцінювання оцінює процес навчання учнів, а не результат. Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний поступ учнів; формувати в дитини впевненість у собі, наголошуючи на її сильних сторонах, а не на помилках, діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів; запобігати побоюванням помилитися. Водночас доцільно вчити дітей взаємооцінюванню, при цьому формувати вміння коректно висловлювати думку про результат роботи однокласника, давати поради щодо його покращення. Це активізує навчальну роботу, сприяє розвитку критичного мислення, формуванню адекватного ставлення до зауважень, рекомендацій, зміцнює товариськість та відчуття значимості кожного в колективі. Формувальне оцінювання можна забезпечити використанням мовного портфолію, основна суть якого полягає в тому, щоб показати все, на що здібні учні. Через твердження «Я знаю», «Я вмію» акцентуються навчальні досягнення учнів, розвивається здатність до самооцінювання, поступово збільшується відповідальність за власне навчання. (Техніки формувального оцінювання) Інші компоненти формувального оцінювання такі як: конкретний аналіз допущених учнем помилок і труднощів, що постали перед ним та конкретні вказівки про те, як покращити досягнутий результат не є предметом розгляду у 1 класі, але стають актуальними на подальших навчальних етапах у початковій школі. Завершальне (підсумкове) оцінювання за рік здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці. Надзвичайно важливою складовою формувального оцінювання є форма повідомлення про нього учневі/учениці та батькам (Свідоцтво досягнень). Учителі, які викладають навчальні предмети у початковій школі, дають характеристику предметних компетентностей учня за чотирирівневою системою.

У 1-2 класах оцінювання має описовий характер як рівня навчання, старанності та соціальної поведінки, так і предметів та навчального процесу в цілому, але не результату.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів

1-2 КЛАС: ВЕРБАЛЬНО оцінюються УСІ ПРЕДМЕТИ, в тому числі інваріантного складника. Підсумкова перевірка в 1-2 класі включає лише підсумкові контрольні роботи в кінці навчального року, жодних тематичних перевірок (контрольних робіт).

Підсумкова перевірка включає тільки тематичну перевірку.

3-4 КЛАС: ВЕРБАЛЬНО оцінюються предмети ВАРІАТИВНОЇ складової, тобто предмети, що було для вивчення обрано навчальним закладом; також ВЕРБАЛЬНО оцінюються такі предмети ІНВАРІАНТНОЇ складової: • «Інформатика»; • «Музичне мистецтво»; • «Образотворче мистецтво»; • «Фізична культура»; • «Я досліджую світ»; • «Дизайн і технології».

РІВНЕВЕ ОЦІНЮВАННЯ навчальних досягнень учнів здійснюється з предметів ІНВАРІАНТНОЇ складової, що належать до наступних освітніх галузей: • «Мова і література (мовний і літературний компоненти)»; • «Математика». Підсумкова перевірка включає тільки тематичну перевірку.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи

Рівні навчальних досягнень:

I. Початковий

1 бал – Учні засвоїли знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень. 2 бали - Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії.

3 бали - Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання, потребують детального кількарядового їх пояснення.

Рівні навчальних досягнень:

II. Середній

4 бали - Учні відтворюють частину навчального матеріалу у формі понять з допомогою вчителя, можуть повторити за зразком певну операцію, дію.

5 балів - Учні відтворюють основний навчальний матеріал з допомогою вчителя, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять.

6 балів - Учні будують відповідь у засвоєній послідовності; виконують дії за зразком у подібній ситуації; самостійно працюють зі значною допомогою вчителя. Рівні навчальних досягнень:

III. Достатній

7 балів - Учні володіють поняттями, відтворюють їх зміст, уміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії.

8 балів - Учні вміють розпізнавати об'єкти, які визначаються засвоєними поняттями; під час відповіді можуть відтворити засвоєний в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; володіють вміннями на рівні застосування способу діяльності за аналогією; самостійні роботи виконують з незначною допомогою вчителя; відповідають з окремими неточностями.

9 балів - Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, володіють вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовують їх у співробітництві з учителем (частково-пошукова діяльність).

Рівні навчальних досягнень:

IV. Високий

10 балів - Учні володіють системою понять у межах, визначених навчальними програмами, встановлюють як внутрішньопонятійні, так і міжпонятійні зв'язки; вміють розпізнавати об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями різного рівня узагальнення; відповідь аргументують новими прикладами.

11 балів - Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, вміють застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях.

12 балів - Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійні роботи виконують під опосередкованим керівництвом; виконують творчі завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів основної і старшої школи

Рівні навчальних досягнень:

I. Початковий

1 бал - Учні розрізняють об'єкти вивчення.

2 бали - Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.

3 бали - Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання. Рівні навчальних досягнень:

II. Середній

4 бали - Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію.

5 балів - Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, правило.

6 балів - Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком. Рівні навчальних досягнень:

III. Достатній

7 балів - Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії.

8 балів - Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності.

9 балів - Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією. Рівні навчальних досягнень:

IV. Високий

10 балів - Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.

11 балів - Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.

12 балів - Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

В освітньому закладі розроблено внутрішній моніторинг, що дозволяє зробити висновок про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний «продукт» діяльності школи відповідає «моделі» випускника. При цьому об'єктами, механізмами контролю є :

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, ковчингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно - правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання– 2 рази на рік);
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, наявність інтернету – 2 рази на рік);
- ✓ якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- ✓ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

- ✓ моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- ✓ аналіз вступу у ВНЗ України випускників закладу освіти.

Розділ 7

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Реалізація змісту освіти у школі та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I,II,III ступенів.

Освітню програму на 2021-2022 навчальний рік розроблений на виконання законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», чинних Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти, Положення про загальноосвітній навчальний заклад, Концепції Нової української школи.

Робочі навчальні плани складені:

для 1-2 класів – за Типовим навчальним планом початкової школи з навчанням українською мовою (за типовою освітньою програмою початкової освіти авторського колективу під керівництвом О.Я.Савченко), затвердженим Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року;

для 3-4 класу – за Типовою освітньою програмою, розроблену під керівництвом Савченко О. Я., 3- 4 клас, затвердженою наказом МОН України від 18.10.2019 №1273;

для 5-9 класів – за Типовою освітньою програмою ЗЗСО II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 №405;

для 10–11-х класів (Стандарт 2011 року) — за за Типовою освітньою програмою ЗЗСО III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 408.